
UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Kedua
Sidang Akademik 2003/2004
*Second Semester Examination
2003/2004 Academic Session*

Februari/Mac 2004
February/March 2004

ESA 362/3 – Kawalan Penerbangan Pesawat
Aircraft Flight Control

Masa : 3 jam
Hour : [3 hours]

ARAHAN KEPADA CALON :
INSTRUCTION TO CANDIDATES:

Sila pastikan bahawa kertas soalan ini mengandungi **LIMA** mukasurat bercetak dan **LIMA BELAS** soalan sebelum anda memulakan peperiksaan.
*Please ensure that this paper contains **FIVE** printed pages and **FIFTEEN** questions before you begin examination.*

Bahagian A: Jawab **SEMUA** soalan.
Bahagian B : Jawab **4 (EMPAT)** soalan sahaja.
*Section A : Answer **ALL** the questions.*
*Section B : Answer **(4) FOUR** questions only.*

Calon boleh menjawab semua soalan dalam Bahasa Malaysia. Sekiranya calon ingin menjawab dalam Bahasa Inggeris, sekurang-kurangnya satu soalan perlu dijawab dalam Bahasa Malaysia.

Student may answer all the questions in Bahasa Malaysia. If you want to answer in English, at least one question must be answered in Bahasa Malaysia.

Mesin kira bukan yang boleh diprogram boleh digunakan.
Non programmable calculator can be used.

Setiap soalan mestilah dimulakan pada mukasurat yang baru.
Each questions must begin from a new page.

BAHAGIAN A/PART A (Teori/Theory)**Jawab semua soalan****Answer all the questions**

1. Sila sebutkan enam langkah dalam merekabentuk pengawal (hukum kawalan) untuk sistem kawalan automatik penerbangan.

Please mention six steps in designing the controller (control law) for an automatic flight control system.

(10 markah/marks)

2. Mengapakah sistem kawalan SAS diperlukan untuk menerbangkan pesawat?

Why is Stability Augmentation System (SAS) needed for flying the aircraft?

(10 markah/marks)

3. Sebutkan jenis-jenis autopilot untuk gerak pesawat longitudinal dan fungsi-fungsinya.

Mention the autopilot modes for aircraft's longitudinal motion and their functions.

(10 markah/marks)

4. Sila sebutkan empat jenis persamaan yang membentuk persamaan tidak linear gerak pesawat dan fungsi-fungsinya.

Please mention four equations making up the nonlinear equations of motion of the aircraft and their functions.

(10 markah/marks)

5. Mengapakah kita perlu menentukan keadaan mantap penerbangan trim sebelum memulakan proses lurus dan simulasi penerbangan.

Why do we need to determine a steady-state, trimmed flight condition before starting the linearization process and flight simulation .

(10 markah/marks)

...3/

6. Sila tuliskan model linear gerak pesawat longitudinal dalam bentuk keadaan ruang.

Please write the linear model for longitudinal motion in the form of state space representation.

(10 markah/marks)

7. Bagaimanakah kita boleh menentukan kestabilan dinamik pesawat dari matrik A ruang keadaan?

How can we determine the dynamic stability of the aircraft from matrix A of the state space representation?

(10 markah/marks)

8. Apakah perbezaan di antara "short period mode" dan "phugoid mode"?

What are the differences between short period and phugoid mode?

(10 markah/marks)

9. Jelaskan bagaimana dinamik pesawat boleh berubah dengan perubahan keadaan penerbangan (halaju V dan ketinggian H).

Explain how the dynamics of the aircraft can change with altering flight condition (speed V and altitude H).

(10 markah/marks)

10. Tuliskan fungsi pindah yang menggambarkan
 (i) sambutan kadar anggul disebabkan oleh pesongan sudut elevator
 (ii) sambutan halaju "airspeed" di sebabkan oleh kedudukan "throttle"

Write the approximated transfer function describing

- (i) *the response of pitch rate due to the elevator deflection*
 (ii) *the response of airspeed due to the lever throttle*

(10 markah/marks)

BAHAGIAN B/PART B (Perkiraan/Calculation)**Sila jawab 4 soalan sahaja [soalan 1 wajib dijawab dan pilih 3 soalan lagi dari S2-S5]****Please answer 4 questions only [answer question no.1 and choose three other questions from Q2-Q5]**

Terbitan-terbitan aerodinamik, kestabilan dan kawalan dari sebuah pesawat yang sedang melakukan penerbangan datar dengan halaju 180 knots pada ketinggian $H = 1$ km diberikan dibawah ini:

The aerodynamics, stability and control derivatives of an aircraft performance during a level flight with airspeed of 210 knots at the altitude $H = 1$ km are given below:

$$M_q = -1.0227, M_\alpha = -1.0910, M_u = -0.0024, Z_\alpha = -0.6563, Z_u = -0.0023,$$

$$X_\alpha = 10.970, X_u = 0.0061$$

$$M_\eta = -1.6509, M_f = 0.00, Z_\eta = 0.00, Z_f = 0.00, X_\eta = 0.0, X_f = 3.1138$$

Berdasarkan data-data di atas, sila selesaikan masalah-masalah berikut:

Based on the data above, please solve the following problems :

1. Dapatkan model linear untuk penerbangan datar (penerbangan membujur) di atas dalam bentuk persembahan ruang keadaan dan gambarajah aliran isyarat.

Represent the linear model for level flight (longitudinal flight) in form of the state-space representation and signal flow diagram.

(100 markah/marks)

2. Sila tunjukkan bahawa pergerakan membujur boleh dipisahkan kepada mod kalaan pendek (SP-mode) dan mod mengelak (PH-mode) berdasarkan kepada ruang keadaan dan gambarajah aliran isyarat di atas (rujuk soalan 1).

Show that the longitudinal motion can be split into short-period mode (SP-mode) and phugoid mode (PH-mode) based on the state-space representation and the signal flow diagram above (Refer question 1).

(100 markah/marks)

3. Berdasarkan penghampiran persamaan bagi "short period mode" dan "phugoid mode" dapatkan fungsi pindah-fungsi pindah $f_{a\eta}$, f_{uf} .

Based on the approximated equations for short period and phugoid mode, write the transfer functions $f_{a\eta}$, f_{uf} .

(100 markah/marks)

4. Tentukan sifat-sifat dinamik pesawat berkenaan dengan kestabilan, nisbah redaman ζ dan frekuensi tabii ω_0 .

Determine the dynamic characteristics regarding the stability, their damping ratios ζ and natural frequencies ω_0 .

(100 markah/marks)

5. Anggarkan dan lukis sambutan awal dan pegun sudut tuju yang disebabkan oleh sudut pesongan elevator dan halaju yang disebabkan oleh kedudukan throttle.

Estimate and draw the initial and stationary responses of angle of attack due to elevator deflection and airspeed due to the throttle position.

(100 markah/marks)